

סיכום לפרק "מציאת האשה"

לקבל חלק זה מן הנכסים, והיא יכולה לתבוע אותו משאר היורשים.

את עישור הנכסים מקבלת הבת רק מן הקרקעות, ואף לאחר תקנת הגאונים שעשו מטלטלים כקרקעות לענין כתובה, לענין פרנסה לא שינו מדין הגמרא.

לגבי הסכומים שהבעל כותב לאשה בכתובתה סוכם כי אם הוא מקבל כסף מזומן בנדוניה הוא כותב כנגד זה אותו סכום ומוסיף עליו מחצית סכום זה. אולם אם קיבל כלים לשימוש הוא כותב סכום שווה להם בכתובה. כל זה - כאשר היתה הנדוניה מוערכת בשוויה האמיתית. אבל אם הפריזו לכבוד האשה נותן הבעל רק כנגד הערך הממשי של הדברים.

האב שציווה לקנות לבתו לאחר מותו קרקע לנדונייתה, אם הבת גדולה יכולה היא לאחר נישואיה לשנות ולתת לבעל את הכסף שהוא יקנה בהם קרקע, ואם קטנה היא או ארוסה ממלאים את דברי צוואתו של האב.

מציאת האשה שייכת לגמרי לבעלה, אבל ירושה שהיא מקבלת נעשית נכסי מלוג שלה, שהבעל אוכל את פירותיהם. וכאשר נפגעת האשה ומקבלת פיצויי בושת ופגם, מחלקים את הממון, שלישי (בפגמים שבסתור) שייך לגמרי לבעל, והשאר הוא נכסי מלוג של האשה.

לגבי נדוניה סוכם כי אף שאין הנדוניה לבנות חובה מדין תורה, ואף שלא כאחד מתנאי הכתובה, מכל מקום חכמים אמרו שיש חיוב על האב, והיא חובה המוטלת על נכסיו גם לאחר מותו לתת נדוניה ("פרנסה") לבנותיו. הגבול התחתון לנדוניה נקבע כחמישים זוז (הניתנים לאשה גם אם מפרנסים אותה מן הצדקה). השיעור הרגיל של הנדוניה הוא "עישור נכסים" - חלק עשירי מרכושו של האב, כאשר כל בת מקבלת בזמן נישואיה חלק זה מן הנכסים הקיימים באותה שעה. שיעורים אלה נקבעים כאשר האב אינו קיים, משום שבחייו הוא יכול להגדיל או להקטין את הסכום הזה כרצונו. אולם לאחר מותו יש לבת זכות חוקית